

Beatus andreas ni

ger fuit colore. barba prolixa. stature mediocris: hoc ideo dicim⁹ ut sciatur qualis in ecclesia debet depingi: quod de vno quoque apostolorum et aliorum multorum sanctorum sciendum esset. Predicauit autem in archala et athenis. et circa partes illas. Excellens fuit valde meritis: nec sine causa beatus gregorius fuit sibi adeo deuotus quod sibi fecit proprium officium. et monasterium condidit: et ibi monachus exstitit. Vigilia ex institutione non habet: quia est in tempore ieiuniorum quare non fuit necesse institui ei vigilia. et idem est de beato thoma apostolo: **Sane** ossa eius ac beati luce euangeliste tempore constantini secundum imperatoris translata sunt apud constantinopolim. Hoc die de epistola corde credis ad iustitiam. roma. x. c. et euangelium. Ambulans iherosolymis iuxta mare. math. iij. c. Post comunio. Venite ad me: que est ibidem. In vigilia hoc est introitus. Dominus secus mare math. iij. Et euangelium. Stabat iohannes et ex discipulis. Jo. i. c. Postcomunio. Dixit andreas. Joannis primo capitulo.

De beato nicolao.

Rubrica.

Egitur quod cum in quadam ecclesia que de cruce sub lecta monasterio beate marie de charitate nondum historia beati nicolai cantaret: fratres eiusdem loci priorem suum ut eas sibi cantare liceret instanter rogauerunt. Ille hoc precise negauit: dicens incongruum fore pristinum morem nouitatibus immutare. Illis hoc instantibus indignatus respondit: Recedite a me quia noua cantica immo ioculatorio quedam in mea ecclesia non cantabunt. Adueniente autem eiusdem sancti festiuitate fratres cum quadam animi tristitia matutinales vigillas peregerunt. Cumque omnes se in lectis recepissent. ecce beatus nicolaus priori visibiliter terribilis apparuit: quem a lecto extrahens per capillos: dormitorio paupum allisit. et incipiens antiphonam. O pastor eterne: per singulas voces differentias virginis quas in manu tenebat grauissimos lectos super dorsum illius ingeminans: per ordinem morose cantando. antiphonam ipsam ad finem usque perduxit: omnibus ergo illis clamoribus exultatis seminuus ad lectum deportatus qui tandem ad se rediens dixit. Ite et historiis am nouam sancti nicolai decantate. Tempore henrici quarti imperatoris ossa sancti nicolai apud urbem beneuentum translata sunt.

De venerabili beda presbytero. Rubrica.

Beda venerabilis presbyter et monachus egregius expositor claruit in anglia circa annum domini. ccccclxxvi. qui licet in sanctorum cathologo com-

putetur: non tamen ab ecclesia sancti sed venerabilis appellatur duplici ratione. Primo: quia cum presbiter nimis senectute eius oculi caligarent faciebat se duci per villas et castra ubique verbum domini predicando: cuius quidam vice per quandam vallem magnis lapidibus plenam transiret: quidam ex ductoribus derisorie dixit ei quod ibi erat magnus populus: congregatus expectans eius predicationem auide et silentem: et tunc incepit ille predicare feruens: et cum in fine conclusisset per omnia secula seculorum: mox omnes lapides alta voce clamasse dicunt: amen venerabilis pater: et ideo venerabilis pater appellatur. Alij vero asserunt quod angeli responderunt: bene dixisti venerabilis pater. Secunda causa est: qui post eius mortem clericus quidam sibi deuotus quendam xsum edere cupiebat: quem in illius tumultu sculpi facere intendebat incipiens sic. Hec sunt in fossa volens xsum terminare bede sancti ossa. sed quia talem finem xsum congruitas non patiebatur sedula mente reuolueret: nec congrui finem videret. dum quadam nocte multum super hoc cogitasset: mane ad tumultum properans manibus angelicis talis xsum sculptum reperit finitum. Hec sunt in fossa: bede venerabilis ossa. Eius autem corpus apud ianuam deuotione congrua de colli.

De sancto thoma apostolo. Rubrica.

Historia seu legenda de sancto thoma apostolo. si quid ex ea in responsorijs vel antiphonis sumptum reperit inter apocrypha deputatur. in ipso autem festo legitur ad missam euangelium. Thomas vnus ex. xij. Joh. xx. capitulo.

De sanctis stephano. iohanne euangelista. et innocentibus. Rubrica.

Post domini natiuitatem sequenti die fit festum de obitu beati stephani protomartyris: et tamen ipse fuisse passus in angustio. Quare autem hoc festum fiat sub festo inuentionis eius dictum est. Queritur quare hec tria festa: videlicet sanctorum stephani. iohannis et innocentium immediate post festum natiuitatis domini ordinantur. Respondeo primo ut christo capiti et spoliis suis comites adiungantur. Nam. n. christus sponsus ecclesie in hunc mundum tres sibi comites adiunxit: de quibus duo in canticis dilectus meus candidus et rubecundus electus ex millibus. candidus quantum ad iohannem euangelistam preciosus virginem et confessorum. rubecundus quantum ad stephanum protomartyrem. electus ex millibus quantum ad magnam turbam innocentium. Secundo: ut sic ecclesia omnium martyrum genera quorum quidam martirij christi natiuitas causa fuit simul adunaret. Triplex est natiuitas. Primum voluntate et opere tale fuit

martyriū beati stephani: et hoc est dignissimus in genere: hoc autē dicim⁹ qd aliqua circūstātia facē posset qd aliquis cōfessor aliquo martyre dignior eēt: et ideo festū ei⁹ pcedit alia et cōtinuā festo dominice natiuitatis. vñ i ipso festo legif. Mortes quā saluator dignat⁹ est p oibus pati. hanc ille p mus p oibus reddidit saluatori: et itez. Christus ber⁹ nat⁹ est i terris: ut hodie nasceret stephanus i cellis. ¶ In festo beati stephani itroz⁹ ē. Eteniz sederūt pncipes et aduersuz me loquebant. i quo ostendunt isidie pncipū iudeoz bto stephano in fidiātiū. epistola ē act. vi. c. Stephanus plenus grā et fortitudine: q sicut dicit Aug. i sermone hui⁹ olei cū plurimū habeat admiratiōis i ipsa specie nō minus cōtinet i misterio dignitatis. i qua narratur tam passio ipsi⁹ q passionis cā et meritum seu remuneratio: et hec etiā insinuant et repesentant i responsorio: qd ē Sederūt pncipes aduersum me loquebant: et i illa qd est. Uideo celos apertos et ibesum stantē a dextris dei act. vii. c. et in offertorio et i postcōione. Uideo celos apertos act. vii. c. et i nocturnali etiā officio idē reperitur ut ostendat q sepe et sepi⁹ cōsiliati sunt pncipes sacerdotū i mortē eius: euāgeliz⁹ ē Ecce ego mitto ad vos matb. xxii. c. et sequit. Hierusalem hierusalem que occides pphetas et lapidas eos et stephan⁹ enī fuit lapidat⁹: dicit etiā ibi a sanguine abel iusti. sicut enī ille fuit pthomartyr in veteri testamēto: sic iste in nouo. ¶ Historiā sci stephani cōposuit alcuin⁹ karoli magister et capellanus nocturnales antiphonas de psalmis qbus artitularur accepit: cetera de actib⁹ apostolorū antiphonis etiā laudū quidā hys pmissunt: put dcm ē i sexta pte sub dñica de trinitate. Frequētā aut i hsculis allā vel ppter solēnitatē dñice natiuitatis vel ppter gaudiū de confortio stephani angelice contionis. Dñ enī illd capitulū Stephan⁹ plenus grā et fortitudine: et illd Surrexerunt qdā q sunt act. vi. c. et illud Cū eēt stephan⁹ plen⁹. actū vii. c. Secūdū martyriū est volūtatē et non opere qle fuit martyriū iohānis euangeliste q martyr fuit: sicut p i illa antiphona. In seruētis olei dolum missus iohes apls diuina se ptegente grā illesus exiuit: ut sicut nō senserit carnis estum. qz virgo fuit mente et corpore. sic nec estū seruētis olei sensit. In natali autē ei⁹ canit in quibusdā ecclesijs vna missa i exordio lucis ad notādū q ipse accepto lumie hui⁹ mundi sacrificiū hgnitatis semp obtulit deo: qz enī nō poterat habere vigiliā ppter festū bti stephani statutū fuit ut duas missas haberet. In missa de bto iohāne epistola Qui timet deū facit bona. eccle. xv. c. euāgeliz⁹ est. Dixit Ihesus petro. iohā. vi. c. et cantat allā Valde honorādus ē et. et qd ibi dñ. Qui supra pectus dñi i cena recubuit. sumit Jo. vi. c. itroz⁹ est In medio ecclesie aperuit. eccle. xv. c. et respōsoriū Exyt sermo iter fratres et. Jo. vlt. c. Item allā. Hic est discipulus Jo. vi. c. cōio Exyt sermo

que est ibidem. Dicit etiam ad horas capitulum Libani. eccle. xv. c. et illud Bndict⁹ de⁹ et pater ephe. i. c. et illud Qui timet dñm. eccle. xv. c. Et nota q bti iohānes euāgelista i festo bti iohānis baptiste obyt: sed qz nō poterat tunc ei⁹ festū fieri translātū ē ad tertiā diē natalis dñi: ut oēs comites suos haberet sponsus ut premissus ē: Et festum bti iohānis baptiste i suo diē remāsit: nec mirū qz dies illa ab angelo gaudio natiuitatis p cursoris autētica fuit. Nec ē dogmatizandum q euāgelista baptiste tanq maior cessit p eo q legif. Inter natos muliez non surrexit maior iohāne baptista. nā qd nō debet eē de ipsoz maiortate disputandū pluinit⁹ est ostensum. Cū enī duo magistri quoz vn⁹ baptistā alter pferret euāgelistā solēne ad hoc idirissent disputatiōē et q libet valde sollicitē inestigasset auctoritates et rōnes efficaces qbus suum iohānem pferre posset tandē diē disputatiōis adueniēte quilibet scōuz emulatoz suo apparuit dīcēs. Bñ concordēs sumus i cellis: de nobis nō disputetis i terris. Tūc illi sibi ad inuicē et oī pplo vissionē publicauerūt et dñm bndixerūt: vel ideo fuit ad tertiū diē post domini natiuitatē trāslātū: qz forte illa diē dedicata est ei basilica: vel qz forte a die redyt de patib⁹ isula vel insulatus est. fuit enī patriarcha ephesin⁹. ¶ Aliunt qdam q bti iohānes cuz p celebratā missā descēdisset i tumulum euāgiz⁹ ab oculis circūstantiū: et cū ēra ibi scaturiat de p fundo addunt cū vltuere et terrā ei⁹ anbellu scaturire: alij i celū translātū. ¶ Igit partim ex euāgelio: partim ex eius tribulatiōe hodierna copulat historia. in cui⁹ vltimo respōsorio scilz In medio ecclesie: qd sumit de libro sapiētie. i quo agitur de spū intellectus neuma iublat⁹: qz p spū intellectus fuit d ineffabili hbo. i. de hbo dei locutus ¶ Tertiū martyriū est opere et nō volūtatē: qle fuit martyriū innocentū: qd sic etiam locū obtinet i dignitate: ita et iter festa martyriū. Sed quare festum innocentū celebrat ante festum stelle. i. epiphanie cū mortui fuerint post apparitiōē stelle quādo scilz herodes vidit q illus⁹ eēt a magis Rndē q herodes auditus rumorib⁹ de christo nato turbatus est valde timēs amittere regnum vnde cogitauit facere interfici omnes pueros: et sic christus nō euaderet: sed fuit impeditus tunc quoniā Augustus cesar mandauit ei q ad eum veniret cū aristobolo et alexādro filijs ipsi⁹ herodis responsuris coram eo. Et qz nō fuit ausus nō ire fuit: postmodum vero reuersus reuoluto āno quarto diē post natale domini fecit omnes pueros interfici a bimatu. i. biennio et infra. bimatōs enī grece dicitur latine biennium. ¶ Queritur quare in festiuitate innocentum in missa Gloria in excelsis deo: et allelūa et allā cantica letitie nō cantantur: Dicunt magistri ideo: quia mortui sūt ante domini passionem: et sic ad inferos descēderunt. Sed pari rōtione et in festo beati iohānis

